

ΑΓΚΑΘΙΑ Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, Η ΕΝΔΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ Η ΑΝΥΠΑΡΞΙΑ ΕΡΕ

Η επιχειρηματικότητα

ΜΟΝΟ μία στις εννέα επιχειρήσεις θεωρεί ότι μπορεί να βρει πρόσβαση σε πηγές κεφαλαίων, ενώ μία στις οκτώ θεωρεί ότι δεν θα στηριχθεί η προσπάθειά της από τους πολίτες. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ανάγλυφα τη μειονεκτική θέση στην οποία βρίσκονται οι περίπου 725.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Του **ΘΟΔΩΡΗ ΠΑΝΑΓΟΥΛΗ**
tpanagoulis@ependytis.gr

Η Ελλάδα διαθέτει το χειρότερο πλαίσιο για την προώθηση επενδυτικών σχεδίων σε μια λίστα 34 χωρών παγκοσμίως, σύμφωνα με παγκόσμια έρευνα που διεξήγαγε η ΟΕ-ΣΥΝΕ (Ομοσπονδία Ελληνικών Συνδέσμων Νέων Επιχειρηματιών), σε συνεργασία με το Kauffmann Foundation και τη συμβουλευτική εταιρεία Monitor Group, σχετικά με το επιχειρηματικό περιβάλλον.

Στο ερώτημα που αφορά τη χρηματοδότηση, και συγκεκριμένα το «εάν υπάρχουν επαρκείς πηγές κεφαλαίου για την έναρξη ή την προώθηση μιας επιχειρηματικής ιδέας», οπότε και την πρόσβαση των επιχειρηματιών σε αυτές, μόλις το 10% των Ελλήνων επιχειρηματιών έδωσε θετική απάντηση και το 79% αρνητική, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό αρνητικών απαντήσεων διαμορφώθηκε στο 38% στη Λιθουανία, στην Τουρκία και στη Ρουμανία στο 45% και στη Γερμανία στο 32%. Το αποτέλεσμα της έρευνας επιβεβαιώνουν και οι εκπρόσωποι της αγοράς, καθώς ο πρόεδρος της ΕΣΣΕ, κ. Βασίλης Κορκίδης, δηλώνει στον «Ε» ότι «εκτός από τις κλειστές πόρτες του τραπεζικού τομέα, ούτε από τα κοινωνικά κονδύλια και τα διάφορα προγράμματα που εξαγγέλλονται έχει εισρεύσει χρήμα στην αγορά. Το μόνο που "τρέχει" είναι το πρόγραμμα 48 εκατ. ευρώ του ΕΤΕΑΝ, που αφορά αγορά πρώτων υλών και επενδύσεις».

Το ίδιο υποστηρίζει και ο Παύλος Ραβάνης, που ως πρόεδρος των βιοτεχνών αναγνωρίζει «πρωτοφανή ασφυξία στην αγορά, για την οποία ούτε οι τράπεζες ούτε το κράτος μέσω προγραμμάτων έχει δώσει λύση αφήνοντας τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις να βουλιάζουν». Την ίδια άποψη εκφράζει και ο πρόεδρος της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδος, κ. Δημήτρης Ασημακόπουλος, ο οποίος επικαλείται τη διεθνή εμπειρία και τονίζει πως «η ελληνική συγκυβέρνηση αγνοεί ότι το 87% των θέσεων απασχόλησης δημιουργείται από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και δεν παρέχει έμπρακτη και ουσιαστική βοήθεια σε όλο το φάσμα των εργασιών τους, και όχι μόνο στη χρηματοδότησή τους».

Καμία στήριξη

Αβόητοι από το κοινωνικό περιβάλλον στην επιχειρηματική τους προσπάθεια νιώθουν οι Έλληνες επιχειρηματίες, δείχνοντας ότι βιώνουν την απόλυτη μοναξιά, αντί να ενισχύονται από το εθνικό ανθρώπινο κεφάλαιο. Αυτό αποκαλύπτεται από την ερώτησή εάν «οι συμπολίτες σας στηρίζουν την ιδιωτική πρωτοβουλία στην επαγγελματική επιτυχία». Το 14% των απαντήσεων ήταν θετικό, ενώ το 53% αρνητικό. Η σύγκριση είναι θλιβερή, καθώς

Βασίλης Κορκίδης,
πρόεδρος ΕΣΣΕ

Παύλος Ραβάνης,
πρόεδρος ΒΕΑ

Δημήτρης Ασημακόπουλος,
πρόεδρος ΕΒΕΕ

Ακόμη προηγήθηκαν οι επιμικροστηρίτον κς

αποκαλύπτει ότι στη Ρωσία το 77% απάντησε θετικά, ενώ μόλις το 16% αρνητικά, όπως επίσης και το 70% των ερωτώμενων Ουκρανών απάντησε θετικά και το 25% αρνητικά, ενώ το ποσοστό αυτών που απάντησαν θετικά στην Ανδόρα είναι 14%, έναντι 67% που απάντησε αρνητικά. Φυσικά, στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες τα ποσοστά ήταν πολύ υψηλότερα, δείχνοντας ότι ακόμα και στις πιο προηγμένες οικονομίες, παρά τον ανταγωνισμό και τη βιομηχανοποίηση, οι επιχειρηματίες μικρομεσαίες προσπαθείς στηρίζονται από τον κοινωνικό ιστό.

Φορολογική αδράνεια

Ακόμα και στον φορολογικό τομέα και στην παροχή κινήτρων που συναρτώνται με την ανάπτυξη της έρευνας και της επιχειρηματικότητας, η Ελλάδα, που αναζητά χωρίς αποτέλεσμα να καινοτομήσει, πρωτοτυπεί αρνητικά σε σχέση με τις άλλες χώρες.

Αυτό φαίνεται στην ερώτησή για το αν «στις νέες και ανερχόμενες επιχειρήσεις παρέχονται φορολογικά κίνητρα για την εμπορική

αξιοποίηση της έρευνας». Μόλις το 12% των Ελλήνων ερωτώμενων απάντησε θετικά και αρνητικά το 83%, ένα από τα υψηλότερα αρνητικά ποσοστά μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών (Τουρκία 37%, Ηνωμένο Βασίλειο 57%, Ουκρανία 80% και Πολωνία 71%).

Ένδεια εκπαίδευσης

Αλγινείες εντυπώσεις για το επίπεδο της ελληνικής επιχειρηματικότητας, η οποία δεν αναγνωρίζει ως επαρκές το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης, προδιαγράφοντας ένα μέλλον δύσκολο και αντίθετο με τις προσδοκίες των κυβερνήσεων που μιλούν για ανάπτυξη, δημιουργία και της δημιουργία μιας νέας επιχειρήσης» και πάλι η συντριπτική πλειοψηφία των Ελλήνων ερωτώμενων απάντησε αρνητικά (79%) και μόλις το 9% θετικά.

Το γενικό συμπέρασμα της έρευνας, που έγινε σε 34 χώρες, δείχνει ότι στην Ελλάδα οι επιχειρηματίες δεν θεωρούν ιδιαίτερα ευνοϊκό

το επιχειρηματικό τοπίο ώστε να στηριχθούν και κυρίως να υλοποιηθούν επιχειρηματικά σχέδια. Αξιοσημείωτο είναι ότι οι περισσότεροι ερωτώμενοι επιχειρηματίες προέρχονται από τη Ελλάδα και από αυτούς προέκυψε το αποτέλεσμα, σύμφωνα με το οποίο η Ελλάδα συγκέντρωσε το χειρότερο ποσοστό (46,2) στο σύνολο των 34 χωρών και βρέθηκε κάτω από τη Βενεζουέλα, την Ουκρανία, την Γκάνα και άλλες χώρες.

Το προφίλ των ΜΜΕ

Στη χώρα μας λειτουργούν 725.000 ΜΜΕ, απασχολούν σχεδόν 2 εκατομμύρια εργαζόμενους δηλαδή περίπου το 85% των Ελλήνων εργαζομένων. Η Ελλάδα κατέλαβε την 21η θέση (ανάμεσα) στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων. Το 2010 η συμβολή των ΜΜΕ στο ΑΕΠ της χώρας ήταν 47 δισεκατομμύρια ευρώ, ηλαδή 17,3% του ΑΕΠ. Την ίδια χρονιά η Ελλάδα είχε 7 χρεοκοπίες ανά 10.000 επιχειρήσεις, έναντι αντίστοιχων ευρωπαϊκών μέσων όρων οι 68.

ΓΝΑΣ

στο απόσπασμα...

και στις πιο μένεις οικονομίες, ο ανταγωνισμό βιομηχανοποίησης, ερημητικές ιεραίες προσπάθειες ονται από ιωνικό ιστό

20 διαγραφές επιχειρήσεων την ημέρα στη Θεσσαλονίκη!

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΗ ήταν η περασμένη χρονιά για την οικονομία της Θεσσαλονίκης. Ειδικότερα οι μικρές και μεσίες επιχειρήσεις, αλλά και οι αυτοαπασχολούμενοι επαγγελματίες, πέρασαν δύσκολες ημέρες και σε πολλές περιπτώσεις δεν κατάφεραν να επιβιώσουν. Μια απλή βόλτα στους δρόμους της πόλης αρκεί για να αντιληφθεί κανείς το μέγεθος των συνεπειών της παρατεταμένης, πολυχρόνης ύφεσης. Το πλήθος των κλειστών καταστημάτων και τα χιλιάδες κτερινισμένα ενοικιαστήρια για γραφεία και άλλους επαγγελματικούς χώρους έχουν μετατρέψει περιοχές που άλλοτε έσφριζαν από οικονομική δραστηριότητα σε πραγματικό φαντάσμα. Σε βμηπύρ μίας περιόδου που όμοια της δεν έχει ζήσει η συμπτωτεύουσα τα τελευταία 60 χρόνια. Όποιος, μάλιστα, κάνει τον κόπο να μεταβεί στη Σίνδο, όπου βρίσκεται η βιομηχανική περιοχή της Θεσσαλονίκης, θα καταλάβει ευκόλα την έκταση και το βάθος της υποχώρησης και απαίωσης ενός παραγωγικού ιστού που για δεκαετίες είχε υψωμένη τη σημαία της αποδοτικότητας και των εξαγωγών. Συμφώνα με εκτιμήσεις παραγόντων της ΒΙΠΕ της Σίνδο, από τις 800 επιχειρήσεις που λειτουργούσαν εκεί μέχρι το 2008, σήμερα έχουν απομείνει περί τις 500, ενώ μεγαλύτερη από 40% είναι η απώλεια των θέσεων εργασίας, που μέχρι το 2008 υπολογίζονταν κοντά στις 30.000. Κι αυτό διότι οι περισσότερες εταιρείες που εξακολουθούν να λειτουργούν έχουν προχωρήσει τα τελευταία χρόνια σε «γενναία» μείωση προσωπικού, προκειμένου να αντεπεξέλθουν στη θεματική μείωση του κύκλου των εργασιών τους. Η ανακατόταξη είναι τόσο βίαιη, που κανείς δεν μπορεί να είναι ανά πάσα στιγμή σίγουρος για το ποιες μεταποιητικές μονάδες δουλεύουν και ποιες όχι, αλλά και με ποιο ένταση. Επενδύσεις δεν γίνονται, ενώ τόσο οι μειώσεις μισθών όσο και οι καθυστερήσεις στην καταβολή τους εξελίσσονται σε καθεστώς γεγονός που αλυσιδωτά επιβρύνει το σύνολο της οικονομίας στην περιοχή. Η κατανάλωση -ακόμη και στα τρόφιμα- έχει συρρικνωθεί, αλλά σημείωσε εξαρση την περίοδο των Χριστουγεννιών. Το γεγονός αποτέλεσε «θετική έκπληξη» για τους εμπορικούς και οφείλεται σε πολλούς λόγους - από τη διατήρηση στην αγορά λιγότερων επιχειρήσεων και την καλοκαιρία, μέχρι το γεγονός, ότι φέτος, ελαχιστοί Θεσσαλονίκες απομακρύνθηκαν από την πόλη. Στο ερωτήμα εόν φταίνει ένα δεκαήμερο για να σώσει την... παρτίδα, η προφανής απάντηση είναι όχι. Με αυτά τα δεδομένα, το 2013 αναμένεται να εκδειχθεί σε ένα ακόμη «έτος αγνώστου» για τον επιχειρηματικό κόσμο της Θεσσαλονίκης, που αγωνίζεται -και αυτό είναι εμφανές από την κινητικότητα στην αγορά- να προσαρμοστεί στα νέα οικονομικά δεδομένα.

Πολύ καλύτερη είναι η εικόνα στη βιομηχανική περιοχή που βρίσκεται στο Σταυροχώρι του Νομού Κιλίκης και από οικονομική άποψη αποτελεί προέκταση της Θεσσαλονίκης. Εκεί, λόγω του ότι υπάρχουν αρκετές μεγάλες βιομηχανίες με εγκαταστάσεις δεκαετιών και επενδύσεις δεκάδων εκατ. ευρώ, η εικόνα εμφανίζεται πιο σταθερή, αφού σε πολλές περιπτώσεις ακόμη και η μετακόμιση ενός εργοστασίου σε κάποια γειτονική, χαμηλού εργατικού κόστους, χώρα είναι ασύμφορη.

Αδύναμος κρικός

Χαρακτηριστική της κατάστασης που επικρατεί στη Θεσσαλονίκη είναι η εικόνα που αναδύεται από τα μητρώα των επιμελητηρίων της πόλης. Ιδιαίτερα του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου και του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου, που εκ-

Τι δείχνουν τα στοιχεία των επιμελητηρίων και της ΒΙΠΕ για τις καταστροφικές συνέπειες της κρίσης στους μικρομεσαίους

προσωπουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους επαγγελματίες, δηλαδή τις πιο αδύναμες απέναντι στο τσουνάμι της κρίσης οικονομικές μονάδες. Όσους δηλαδή έχουν να αντιμετωπίσουν, εκτός από την ύφεση και μια πρωτοφανούς έντασης φορολογική επιβρομή, στην οποία ήταν ασυνηθιστοί. Και όχι μόνο αυτό. Κακά τα ψέματα, πρόκειται για επιχειρηματικότητα που σε σημαντικό ποσοστό ήταν εθισμένη να αξιοποιεί προς όφελος της τα φορολογικά συστήματα, αξιοποιώντας διάφορες μεθόδους φοροδιαφυγής, φοροσποφυγής, φοροκλοπής, αλλά και εισφοροδιαφυγής. Αυτό μπορεί να ακουγεται εξωφρενικό και αδικαιολόγητο, αλλά -ως γνωστόν- η αλλαγή στις συνθήκες και στη νοοτροπία είναι κάτι εξαιρετικά δύσκολο και πολυπλοκό. Καθ' οδόν, λοιπόν, για την πολυπόθητη προσαρμογή στα νέα δεδομένα τα θέματα είναι πολλά και η «μυσηρή τρύπα» στην οικονομία διαρκώς διευρυνόμενη.

Συμφώνα με το μητρώο του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, από τις αρχές του 2012 μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου, σε περίπου 245 εργασίμες ημέρες έγιναν 3.543 εγγραφές, 15 την ημέρα, και 4.801 διαγραφές, 20 την ημέρα. Το ισοζύγιο για δεύτερη στη σειρά χρονιά είναι αρνητικό, αφού οι διαγραφές ήταν 1.258 περισσότερες από τις εγγραφές. Το 2011 οι εγγραφές στα μητρώα του ΕΕΘ ήταν 3.976-16 την ημέρα - και οι διαγραφές 5.357-22 την ημέρα-, με το ισοζύγιο να είναι αρνητικό κατά 1.381.

282 ομορρυθμές εταιρείες, ένα σωματείο, τρεις συνεκμεταλλεύσεις, τρεις συνεταιρισμοί και 33 ιδιωτικές κεφαλαιοχικές εταιρείες, μια νέα νομική εταιρική μορφή, που μπορεί να δημιουργηθεί με μετοχικό κεφάλαιο ενός ευρώ, το καταστατικό της συντάσσεται στο Επιμελητήριο και το ΑΦΜ εκδίδεται σε 30 λεπτά.

Δεν συμφέρει

Στο Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, το οποίο εκπροσωπεί τις μικρομεσαίες μεταποιητικές μονάδες, που άλλοτε αποτελούσαν -μαζί με το εμποριο- τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας της ευρύτερης περιοχής της συμπτωτεύουσας, η εικόνα που αναδεικνύεται από το μητρώο είναι ακόμη πιο γκρίζα. Που γίνεται ακόμη πιο απογοητευτική αν προστεθεί στα αρνητικά αποτελέσματα του 2011. Από τις αρχές μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου του 2012 είχαν διαγραφεί 1.770 επιχειρήσεις, ενώ δήλωσαν έναρξη μόλις 684. Το αντιστοιχο διάστημα του 2011 διαγράφηκαν 1.894 επιχειρήσεις και ξεκίνησαν δραστηριότητα μόλις 751.

Συμφώνα με τη διοίκηση του ΒΕΘ, ως κυριότερος λόγος για την παύση λειτουργίας των επιχειρήσεων το 2012 καταγράφεται το ότι κλήθηκαν από τους ιδιοκτήτες τους μη βιώσιμες. Συγκεκριμένα, 1.114 επιχειρήσεις χαρακτηρίστηκαν ασύμφορες, όταν έναν χρόνο πριν, κατά το αντιστοιχο εξεταζόμενο διάστημα, 1.139 επιχειρήσεις είχαν καταταχθεί σε αυτή την κατηγορία. Τα «ακήτερο» των διαγραφών και το 2012 κρατούν οι ατομικές επιχειρήσεις, αφού 1.415 σταμάτησαν να λειτουργούν το 2012, έναντι 1.496 τον προηγούμενο χρόνο.